

16 DAYS OF ACTIVISM AGAINST GENDER-BASED VIOLENCE
16 DÍAS DE ACTIVISMO CONTRA LA VIOLENCIA DE GÉNERO
16 JOURS D'ACTIVISME CONTRE LA VIOLENCE DE GENRE

16 يوم من مكافحة العنف القائم على النوع الاجتماعي

25 November – 10 December

<http://16dayscwgl.rutgers.edu>

AASTA 2015 TEEMA VÄLJAKUULUTAMINE

“Kodurahust maailmarahuni: ohutu haridus kõigi jaoks!”

Aastal 2015 toimub 24ndat korda kampaania 16 Päeva Aktivismi Soopõhise Vägivalla Vastu, mille algatas 1991. aastal *Center for Women's Global Leadership* (CWGL). Kampaaniast on osa võtnud rohkem kui 5478 organisatsiooni, poliitikuid, valitsusi, ÜRO agentuure ja lugematul hulgal inimesi rohkem kui 180 riigist üle maailma. Üheskoos oleme toonud tähelepanu probleemidele nagu rassism, seksism, vägivaldalkultuur ja homfoobia, kutsunud üles inimõiguste täideviimisele, seal hulgas õigus tervisele ja soo jätkamisele, ja militarismi ja soopõhise vägivalla kaotamisele. Kampaania tugevuse ja pikaealisuse taga on tuhanded kampaaniast osavõtjad nagu sina.

Sel aastal keskendub 16 Päeva kampaania just sellele, kuidas on seotud militarism ja õigus haridusele vägivaldse konflikti situatsioonis, suhtelises rahuolukorras ja muudes hariduslikes oludes, sidudes seda militarismiga kui võimusuhtel põhineva laialtleviku patriarhaalse diskriminatsiooni ja ebavõrdsuse süsteemiga.

Haridus on ühiskondlik hüve ja üks põhilistest inimõigustest, mida tunnustati 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni artiklis 26 ja mida on kinnitatud mitmetes rahvusvahelistes ja piirkondlikes inimõiguste konventsioonides ja lepetes. Sellest hoolimata sõltub õigus haridusele poliitilistest, majanduslikest ja sotsiaalsetest muutustest ja pööretest, mis muudab teatud inimgrupid (eriti naised, tüdrukud, erivajadustega inimesed, LGBTQI, migrandid ja põlisrahvad) haavatavaks ja neile ei võimaldata seda üliolulist õigust. Viimaste andmete järgi on üle maailma umbes 38 miljonit inimest sunnitud ümberasumisele, neist 16,7 miljonit on põgenikud. Kõige enam mõjutavad ebakindlus ja kriis tüdrukuid ja noori naisi. Kõige uuemad andmed näitavad, et 31 miljonit algkoolieas tüdrukut ja 34 miljonit põhikooliealist tüdrukut ei ole ühegi kooli nimekirjas ning pea 15 miljonit tüdrukut ja 10 miljonit poissi ei satu kunagi klassiruumi. Koguni 58 miljonil algkooliealisel lapsel puudub ligipääs haridusele, umbes pooled neist (28,5 miljonit) elavad konfliktidest mõjutatud piirkondades.

Riigi valitsuse ülesanne on kaitsta õigust haridusele. Ning see toetub rahvusvahelisele tähelepanule ja pühendumisele, mida on sageli keeruline saavutada. Õigust haridusele mõjutab liiga sageli ka nõrk taristu, seal hulgas ebatavaline ja ebasanitaarne hariduskeskkond, ebapädev õppekava, mis ei ole sootundlik ja järgib patriarhaalseid stereotüüpeid soonorme, piiratud ressursid hariduse andmise ja selle kättesaadavuse järelevalveks. Aastal 2014 olid militaarsed kulutused üle maailma 1.8 triljonit dollarit, samal ajal kui ekspertide hinnangul oleks vaja 26 miljardit dollarit, et 2015. aasta lõpuks kõigile võimaldada elementaarne haridus. Soost olenemata, on laste ja noorte olukord veelgi halvem, kui nad on erivajadustega, teisest rassist või teise etnilise kuuluvusega, majanduslikes raskustes või kui nad vastava olukorra tõttu peavad kandma perekonna poolt neile pandud kohustusi, näiteks vägivaldse konflikti ajal, pärast looduskatastroofi või suhtelisel rahuajal. Eriliselt terav on tüdrukute olukord: tüdrukute haridustee võib lühikeseks lõigata varajane või sunnitud abielu; neil on oht kogeda soopõhist koolivägivalda selle erinevates vormides, seal hulgas seksuaalvägivald ja ärakasutamine haridusasutuses või teel sinna; ja diskrimineerimine vajaliku infrastruktuuri nagu piisavate ja ohutult ligipääsetavate tualettruumide olemasolu. Sellest tulenevalt otsustavad paljud pered tüdrukuid koolist eemal hoida ja takistavad aktiivselt nende haridustee jätkumist.

Arvestades suurt ebakindlust ja ohtusid, mis on seotud haridusega ja saades teada sellel aastal läbi viidud ülemaailmse uuringu tulemustest, on 16 Päeva kampaania teema "Kodurahust maailmarahuni: ohutu haridus kõigi jaoks". Teema tunnustab miljonite tüdrukute ja poiste, noorte naiste ja meeste, kelle üldtunnustatud inimõigust haridusele mõjutavad igapäevaselt või takistavad vägivald, ressurside piiratus ja diskriminatsioon, kohutavat olukorda. Meie kohus on keskenduda hariduslikule olukorrale, mis nende tüdrukute ja poiste, noorte naiste ja meeste jaoks on ohtlik, sellel aastal läbi 16 Päeva Kampaania.

Selle üleilmse teema all palub 16 Päeva kampaania sul meiega ühineda, et edendada õigust haridusele ja vaidlustada vägivald, diskriminatsioon ja ebavõrdsus hariduses tulenevalt soost, rassist või rahvusest, religioonist, tegelikust või arvatavast seksuaalsest suundumusest, sotsiaalmajanduslikust staatusest ja teistest sotsiaalsetest tunnustest. Mõtles, milline on olukord ruumide ja haridusele ligipääsuga sinu kogukonnas, riigis või regioonis. Kavandades oma osalust, arvesta viisidega, kuidas militarism haridust mõjutab, olgu see siis konflikti või suhtelise rahu olukorras, põgenike ja pagulaste laagrites, pärismaalaste aladel, koolides ja teistes haridusasutustes või isegi tänaval. Mõtles, kuidas vägivald ja suurenenud militarism on noorte inimeste hariduse omandamist mõjutanud riikides, kus on hiljuti olnud relvastatud konflikt; kuidas äärmuslus läbi riiklike ja mitteriiklike nõuete ja praktikate on haridust, eriti tüdrukute haridust, mõjutanud; ja kuidas valitsuse kulud relvastusele ja muudele militaarsetele prioriteetidele on varjutanud ohutu ja ligipääsetava hariduse rahastamist.

Millistele probleemidele võivad 16 Päeva kampaanias osalejad veel keskenduda?

- Haridus ja sooline õiglus: Naiste ja tüdrukute struktuurse diskrimineerimise tagajärjed
- Naiste roll rahuläbirääkimistel, rahu loomisel, diplomaatias ja otsustavatel ametikohtadel
- Käsi relvade kasutamine kogukondades ja koolides ning käsi relvade roll lähisuhtevägivallas
- Globaalne relvade tootmine ja müük ning suurenenud militarism versus rahva tervishoiu, hariduse ja muude sotsiaalsete hüvede toetamine
- Riiklike ja mitteriiklike asutuste poolt sooritatav vägivald koolides ja muudes kohtades, mis mõjutavad õigust haridusele
- Karistamatu seksuaalvägivald koolilaste ja noorte vastu
- Seksuaalvägivald stigmast tulenev koolihariduse keelamine tüdrukutele
- Põgenike ja pagulaste laagrites elavate tüdrukute ja poiste, noorte naiste ja meeste haavatavus neile hariduse keelamise tõttu
- Sõjaliste operatsioonide põhjustatud keskkonnasaastatus ja selle tagajärjed kogukondadele, seal hulgas sotsiaalteenustele
- Militariseeritud politsei jõudude kohalolu sotsiaalasetustes (koolid, avalik ruum jne)
- Seksuaalne ründamine akadeemilises või muus hariduslikus keskkonnas

RESSURSID AASTAKS 2015

CWGL töötab hetkel välja vahendeid ja abimaterjale, mis annavad vajalikud taustateadmised teema kohta ja soovitatavad kampaaniategevused.

CWGL postitab need materjalid 16 Päeva kampaania veebilehele kampaaniale eelnevate kuude jooksul. Sa võid ka kirjutada 16 Päeva kampaaniale (16days@cwgl.rutgers.edu) ja taotleda materjale füüsilisel kujul. Kampaaniast osavõtjad saavad külastada meie kodulehte (<http://16days.cwgl.rutgers.edu>), et alla laadida tegutsemiskomplekt või taotleda seda füüsilisel kujul, juhul kui see on saadaval.

Liitu 16 Päeva kampaaniaga!

16 Päeva kampaania on avatud osalejatele, kes tegutsevad lähtuvalt oma spetsiifilisest kontekstist. Osalejad teavad ise kõige paremini, mida ja kellega nad suudavad teha, olgu selleks valitsus või kogukond, et muuta paremaks struktuure, mis hoiavad alal soopõhist vägivalda. Loo uus kogukond või liitu mõne olemasoleva kogukonna või linnakuga, kohaliku või üleilmse aktsiooniga! Taotle kampaaniamaterjale, liitu 16 Päeva meililistiga ja kasuta eelnevate aastate tegevuskalendrid (saadaval meie veebilehel), et leida aktsiooni jaoks ideid või leida oma piirkonnas tegutsevaid inimesi. Julgustame ka sildi #16Days kasutamist sotsiaalmeedias!

Jaga oma plaane!

Novembri lähenedes pea meeles esitada oma plaanid CWGL-le, et need saaks lisada ülemaailmsele tegevuskalendri ja nii osaks ülemaailmse 16 Päeva kampaania liikumisest. Ülemaailmse kampaaniakalendri leiad aadressilt <http://16dayscwgl.rutgers.edu/campaign-calendar>.

Külasta seda veebilehte!

Kui sa soovid rohkem informatsiooni ülemaailmse 16 Päeva kampaania kohta, külasta veebilehte <http://www.cwgl.rutgers.edu/16days/home.html>. Pilte eelnevate aastate 16 Päeva kampaania tegevustest leiab Flickr'i lehel aadressil <https://www.flickr.com/photos/16dayscampaign>.

Liitu 16 Päeva meililistiga!

Liitu 16 Päeva Aktivismi Soopõhise Vägivalla Vastu meililistiga, mis annab aktivistidele ruumi, et jagada oma vägivallavastast tööd, luua partnerlussuhteid üle kogu maailma ja arendada välja strateegia ja teemad iga-aastaseks 16 Päeva kampaaniaks. Registreeri end aadressil https://email.rutgers.edu/mailman/listinfo/16days_discussion.

16 PÄEVA KAMPAANIAST

Alates selle loomisest aastal 1991, on *Center for Women's Global Leadership* olnud 16 Päeva Aktivismi Soopõhise Vägivalla Vastu kampaania ülemaailmne koordinaator. Viimased 25 aastat on 16 Päeva kampaania olnud pühendatud soopõhise vägivalla lõpetamise teavitustööle ja koordineerimisele nii kohalikul, riiklikul kui rahvusvahelisel tasemel. Kuupäevad 25. november (rahvusvaheline naistevastase vägivalla vastane päev) ja 10. detsember (inimõiguste päev) valiti rõhutamaks seost soopõhise vägivalla lõpetamise ja inimõiguste põhimõtete vahel ning et näidata, et soopõhine vägivald rikub rahvusvaheliselt tunnustatud inimõigusi. 16 Päeva kampaaniat kasutatakse organiseerimisstrateegiana, et kõrvaldada kõik soopõhise vägivalla vormid inimeste, gruppide ja institutsioonide kaupa üle kogu maailma.

Hoia meiega ühendust!

16 Päeva veebileht: <http://16dayscwgl.rutgers.edu>

E-mail: 16days@cwgl.rutgers.edu

Rahvusvaheline kampaaniakalender: <http://16dayscwgl.rutgers.edu/campaign-calendar>

Flickr: <http://www.flickr.com/photos/16dayscampaign>

Facebook: <http://www.facebook.com/16DaysCampaign>

Twitter: [@16DaysCampaign](https://twitter.com/16DaysCampaign)

¹ Norwegian Refugee Council. *Global Overview 2015: People internally displaced by conflict and violence*. May 2015. <http://www.internal-displacement.org/assets/library/Media/201505-Global-Overview-2015/20150506-global-overview-2015-en.pdf>

¹ Internal Displacement Monitoring Center. *Global Figures*. May 2015. <http://www.internal-displacement.org/global-figures>

¹ UNESCO Institute for Statistics. *Gender and Education*. <http://www.uis.unesco.org/Education/Pages/gender-education.aspx>

¹ Education for All Global Monitoring Report (GMR) and UNESCO Institute for Statistics. Policy Paper 14/Fact Sheet 28. *Progress in getting all children to school stalls but some countries show the way forward* June 2014. <http://unesdoc.unesco.org/images/0022/002281/228184E.pdf>

¹ Education for All Global Monitoring Report (GMR). Policy Paper 13. *Aid reductions threaten education goals*. June 2014. <http://unesdoc.unesco.org/images/0022/002280/228057E.pdf>

¹ Stockholm International Peace Research Institute. *Trends in world military expenditure, 2014 SIPRI Fact Sheet*. <http://www.sipri.org/media/pressreleases/2015/milex-april-2015>

¹ Education for All Global Monitoring Report. Policy Paper 06. *Making Education for All Affordable by 2015 and beyond*. February 2013. <http://unesdoc.unesco.org/images/0021/002199/219998E.pdf>

¹ Education for All Global Monitoring Report, Policy Paper 10. *Children still battling to go to school*. July 2013. <http://unesdoc.unesco.org/images/0022/002216/221668E.pdf>

¹ UNICEF. *Shattered Lives: Challenges and Priorities for Syrian Refugee Children and Women in Jordan*. June 2013. http://www.unicef.org/mena/MENA-Shattered_Lives_June11.pdf